

BIB-journaal

Informatieblad voor het bibliotheekpersoneel van de K.U.Leuven

nr. 28 - maart 2003

BIB-journaal on line

Grote instellingen besteden jaarlijks grote budgetten aan interne communicatie. Mensen op de werkvloer een stem geven, beslissingen tot bij de juiste personen brengen in een taal die ze verstaan, kennis opdoen door het uitwisselen van elkaars ervaringen: communicatie is net zoals de olie in een motor. Zonder olie draait alles stroef en krijgt men niets in beweging. Goede interne communicatie speelt ook een enorme rol bij de vorming van een imago: hoe men zichzelf ziet als instelling en in welke mate men zich met die instelling kan identificeren.

In instellingen als de Universiteitsbibliotheek is het ontwikkelen van vlotte interne communicatie niet zo eenvoudig. Onze bibliotheek is sterk versnipperd. De meeste bibliotheekeenheden zitten in de K.U.Leuven-organisatie op twee stoelen: ze zijn het kloppend hart van de faculteit waartoe ze behoren maar ze maken tegelijk deel uit van de Universiteitsbibliotheek. Deze dubbelheid opheffen is onmogelijk: elke faculteitsbibliotheek heeft haar eigen gebruikers en haalt uit de faculteit haar financiële middelen maar krijgt vanuit de Universiteitsbibliotheek professionele ondersteuning. Ze kan niet zonder het eerste maar ook niet zonder het tweede. Maar in de realiteit van elke dag staat de faculteitsbibliotheek altijd dicht bij de faculteit dan bij de Universiteitsbibliotheek.

Een tweede reden waarom interne communicatie in de Universiteitsbibliotheek zoveel zorg vraagt, ligt in de snelle veranderingen die zich binnen de bibliotheek voltrekken en vooral in de wijze waarop dit gebeurt. Veranderingen zijn in onze bibliotheek meestal niet het resultaat van een plotse beslissing maar van een lang rijpingsproces, waarbij niet alleen veel overleg te pas komt, maar ook veel wordt geëxperimenteerd. Het positieve hieraan is ongetwijfeld de grote participatie van alle betrokkenen maar anderzijds is het belangrijk dat iedereen op elk ogenblik weet waar men staat, wat het doel is en welke weg men nog heeft af te leggen.

In dit proces van interne communicatie kan een medium als BIB-journaal een belangrijke rol spelen. Tot nu toe gebeurde dit in de vorm van een bescheiden krantje dat viermaal per jaar verscheen (dat was althans de bedoeling). Intussen gebeurt een steeds groter deel van onze dagelijkse communicatie via het internet. Dit heeft binnen de Universiteitsbibliotheek geleid tot steeds rijkere CWIS-pagina's. Sinds geruime tijd beschikt de bibliotheek ook over interne pagina's. Tot nu toe waren deze pagina's vooral bestemd voor informatie in verband met interne organisatie en verslaggeving. Daar komt nu verandering in. De interne pagina wordt omgevormd tot een nieuwspagina die de naam meekrijgt van BIB-journaal on line. De informatie over structuur, beleidsorganen etc. komt in een zijkolom, evenals de verslagen. Het middengedeelte wordt vrijgemaakt voor

nieuws, feiten en foto's. Alles wordt regelmatig bijgewerkt en alle bibliotheekmedewerkers worden hierover via mail geïnformeerd.

En het BIB-journaal krantje? Dit blijft voorlopig bestaan. Sommige artikels zullen alleen in BIB-journaal verschijnen, andere informatie zal gewoon van de internetpagina gehaald worden. Mogelijk krijgt het krantje een andere functie. Het zou dan bijvoorbeeld nog een- of tweemaal verschijnen en een samenvatting bevatten van het nieuws dat intussen op BIB-journaal on line is verschenen, aangevuld met enkele meer beschouwende of verdiepende bijdragen. Wordt in ieder geval vervolgd.

Dirk Aerts

Personalialia

Gaston Peeters op rust

Met de pensionering van Gaston Peeters verdween niet alleen het diensthoofd Catalografie, maar tevens een opgemerkte persoonlijkheid binnen de Leuvense bibliotheekwereld en daarbuiten. Gaston startte zijn loopbaan aan de K.U.Leuven in 1962 bij prof. Van de Wijer in het Instituut voor naamkunde (LBIB). Daar leerde hij *de stiel*. Na een vierjarige bibliotheekopleiding in Brussel en de voltooiing van de reorganisatie van het Instituut voor naamkunde verhuisde hij in 1971 naar de Centrale bibliotheek. Hier ging hij de uitdaging aan om diensthoofd Catalografie te worden. Dat het een uitdaging was, zal hij als jong mannelijk diensthoofd vlug geweten hebben, met een keur aan medewerksters onder zijn hoede. Ze zouden altijd in de meerderheid blijven. Zijn terrein beperkte zich tot de grote zaal op de derde verdieping en een prefab-dactylopool (later zijn bureau), tot in 1977 het DOBIS/LIBIS-systeem in productie ging. Met de expansie van het netwerk werd hij hoofd Catalografie LIBIS-Net. Hiermee verruimde hij tevens zijn werkterrein. Eerst was het een wekelijks afdweilen van de deelbibliotheken binnen de Leuvense instituten, tot hij uiteindelijk met regelmaat de LIBIS-partners van Oostende tot Namur voor werkbezoeken zou aandoen. Ook bij buitenlandse partners was *Mr. Pieters* of *Monsieur Pettêrs* op de duur geen onbekende meer. Hij maakte tevens deel uit van een speciale commissie in Den Haag, waar hij samen met de topcatalografen uit de Nederlanden de regelgeving voor de catalografie in ons taalgebied in goede banen leidde. Bezetten door het vak deelde hij graag zijn kennis met anderen. Gedurende achttien jaar gaf hij vol overtuiging de cursus Titelbeschrijving aan de bibliotheekschool van Antwerpen. Ook al brak bij menig student het angstzweet uit bij het aanhoren van de naam Gaston Peeters, toch hebben tal van bibliothecarissen in Vlaanderen hun grondige vakkennis en sommigen zelfs hun job aan hem te danken gehad. In de rede bij zijn pensionering legde hij dan ook ten volle de

nadruk op het blijvende belang van de aanwezigheid van gekwalificeerde catalografen in de bibliotheek.

Jarenlang hield Gaston een streng en voor sommigen een ietwat nors imago hoog. Vooral de medewerkers uit het *ancien régime* kunnen hierover meepraten. Wie hem echter goed kende, wist wel beter. In de loop der jaren werd hij hoe dan ook wat milder. Het was aangenaam samenwerken met hem. In de Centrale bibliotheek maakte hij geen onderscheid en kwam hij graag bij iedereen voor een boeiend gesprek of een ludiek verhaal. Gaston was niet op zijn mondje gevallen en hielp waar het kon. Ook in de netwerkbibliotheken zag men de kleine gebaarde man uit Leuven graag komen. Binnen zijn vak echter bleef er altijd die gedrevenheid en de ernst.

Met Gaston verdween een stukje folklore en een flink stuk 'oude garde' uit de bibliotheek. De *zilvervos* is met pensioen en het is akelig stil in dat prefab-bureau op de derde verdieping. Na zijn opruststelling verveelt *bon vivant* Gaston zich totaal niet. Samen met zijn vrouw Erna geniet hij van elke dag en kijken ze samen uit naar elk bezoek van kleinzoon Moene, om zo nog lang *jong-gepensioneerd* en gelukkig te blijven. Wij gunnen het hen dan ook van harte!

Jan Demin

Werner Jonckheere op rust

In december ging adjunct-hoofdbibliothecaris Werner Jonckheere met pensioen en nam aldus noodgedwongen afscheid van de Universiteitsbibliotheek, waarvoor hij zich gedurende 35 jaar met volle overgave heeft ingezet.

Hij doet er zijn intrede in oktober 1967, in het kielzog van de toenmalige hoofdbibliothecaris Joseph Ruwet, van wie hij als jonge historicus assistent is. Hij krijgt de titel van adjunct-conservator en wordt mede verantwoordelijk voor de zogenaamde 'analytische catalogus', een op een eigen systeem gebaseerde onderwerpscatalogus. Aldus kent hij in die periode niet alleen aan ontelbare boeken maar voornamelijk aan geëxcerpeerde tijdschriftartikelen trefwoorden toe.

Onder Willy Dehennin, de eerste hoofdbibliothecaris van de K.U.Leuven, wordt hij als adjunct eveneens eerste plaatsvervanger en tevens hoofd van het departement collectievorming. Hierdoor krijgt hij de eindverantwoordelijkheid over een ganse reeks bibliotheekactiviteiten (de dienstnota van 1971 vermeldt: aanwinsten, bibliografie, catalogisering en informatie ...).

Voortbouwend op de conclusies van een onderzoek in buitenlandse bibliotheken besluit hij in die periode de Leuvense trefwoordencatalogus op te doeken. Deze wordt vervangen door een uitgebreid bibliografisch apparaat, een stevige descriptieve catalogus en de nieuwe faciliteiten die de automatisering moet bieden. Waar mogelijk wordt er tevens geopteerd voor een verkorte UDC-classificatie. Die moet later het bindmiddel worden voor alle bibliotheken aangesloten op het LIBIS-Net.

Tijdens het toepasbaarheidsonderzoek voor de automatisering ontdekt hij in de literatuur ELMS (Experimental Library Management System), de experimentele voorvader van DOBIS/LIBIS. Hij volgt van heel nabij de voorbereidingen van de automatisering, ligt mee aan de basis van de keuze van DOBIS en wordt vanzelfsprekend in de operationele fase verantwoordelijk voor de werkgroep onderwerpscatalogisering. Later zal hij in zowat alle automatiseringsorganen zetelen, het Technisch Comité, de Adviesraad (later herdoopt in Stuurgroep), om te eindigen als voorzitter van het Directiecomité.

Samen met hoofdbibliothecaris Jan Roegiers werkt hij hard aan een 'operationele eenmaking' van het Leuvense bibliotheekwezen. In een omgeving die historisch is uiteengegroeid en continu onderhevig aan decentrale tendensen is hij met een stevig onderbouwde visie een groot pleitbezorger voor uniforme procedures en werking.

Ook onder de huidige hoofdbibliothecaris Raf Dekeyser, die een grotere klemtoon op de elektronische publicaties legt, blijft hij als secretaris van de Centrale Bibliotheekraad en de Raad van Campusbibliothecarissen voor een goed gecoördineerde samenwerking ijveren.

Maar de meesten onder ons zullen zich Werner wellicht herinneren als de harde werker te velde, die ook de dagdagelijkse problemen niet uit de weg gaat. Naast personeelszaken, financiële opvolging, statistieken enz. passeren de meest uiteenlopende nota's en verslagen door zijn handen.

En niettegenstaande het vele werk stond bij hem de deur steeds open en was hij voor eenieder aanspreekbaar voor informatie, degelijk advies en daadwerkelijke hulp. Ook daarvoor zullen wij hem steeds dankbaar zijn.

Er wacht zijn opvolger een zware taak!

Alberic Regent

Françine Maertens op rust

Op 11 februari 2003 nam Françine Maertens definitief afscheid van SBIB en de faculteit Sociale Wetenschappen. Françine werkte net 40 jaar aan deze faculteit. Zij startte op 1 februari 1963 bij het Centrum voor Sociale Studies. Kort nadien maakte zij de hele verhuis mee van de faculteit sociale wetenschappen naar de nieuwe blokken in de Van Evenstraat. Zij werkte als secretaresse bij het Centrum voor Sociale Studies, het Centrum voor Politieke Studies, later bij de afdeling Politiek en Sociaal Denken van het Departement Politieke Wetenschappen. In de praktijk werkte zij tijdens al die jaren voor professor De Jonghe en nadien voor professor De Lanoo. Daarna kwam Françine gedurende anderhalf jaar

terecht op het studentensecretariaat en het decanaat van de faculteit Sociale Wetenschappen.

Uiteindelijk, na een drukke facultaire loopbaan belandde Françoise op 1 januari 1991 in een mooi vernieuwde SBIB. Françoise wou halftijds gaan werken en in de tijd voor de komst van het Gelijke Kansenbeleid aan de K.U.Leuven was dit niet altijd evident.

Niemand van het huidige SBIB-personeel kan vertellen hoe haar eerste werkdag in de bibliotheek was, we waren er niet bij. Na de komst van Françoise was het tijd om heel het personeelsbestand van de SBIB te vernieuwen en later uit te breiden met een aantal mandaten van de campus gedragswetenschappen.

Met Françoise neemt de faculteit afscheid van een generatie bibliotheekpersoneel, mensen met een facultaire carrière, terwijl de huidige bibliotheekstaf bestaat uit mensen werkend in diverse bibliotheken, de meerderheid met opleidingen specifiek voor de bibliotheeksector.

Toen Françoise in de SBIB kwam, moest ze heel wat nieuwe dingen leren, heel veel regeltjes, een geautomatiseerd bibliotheekstelsel, LIBIS, daarna databanken via internet of intranet en ze is nog net ontsnapt aan een nieuw bibliotheekstelsel. De firma EliAS, heeft net voor de 58ste verjaardag van Françoise, besloten om de boeken neer te leggen, zodat ze die laatste bocht niet meer hoefde te nemen ...

In de bibliotheek heeft Françoise veel aandacht gehad voor de gebruikers. Aan de balie stond ze steeds met een behulpzame glimlach klaar om de mensen op weg te helpen. Haar specialiteit was de mensen wegwijs maken in de bibliotheek en onvindbaar geachte documenten helpen zoeken. Als het bestond, zouden we Françoise het diploma uitreiken van bibliotheek-detective. Ze heeft tientallen, wellicht honderden boeken en tijdschriften die spoorloos verdwenen waren, of die op de meest onmogelijke plaatsen in de bibliotheek terecht waren gekomen, terug op hun juiste plaats gezet of bezorgd aan soms hopeloos zoekende lezers. Dat was iets waar ze veel voldoening uit haalde.

Verder had ze vaak een luisterend oor voor bibliotheekgebruikers met problemen, maar vooral voor de collega's, zeker voor de directe collega's aan de balie. Françoise verzorgde ook een stuk van het Interbibliothecair Leenverkeer in SBIB, kopieerde massa's artikels en andere documenten, bracht in de praktijk de bewegwijzering aan in de bibliotheek en, niet te vergeten, verzorgde onze plantentuin.

Door een vergetelheidje van de personeelsdienst verliep het vertrek uit de SBIB vrij bruusk en was Françoise al 10 dagen eerder met pensioen dan gepland. Er was niet veel gelegenheid meer om herinneringen op te halen of vooruit te blikken. Maar op 31 januari konden we dat op een mooi feest in het restaurant Arenberg goedmaken.

Chris Schroeven

Focus

LibriSource

Sedert 24 februari staat LibriSource (<http://librisource.libis.kuleuven.ac.be>) ter beschikking van de K.U.Leuven-gebruikers. Dit pakket biedt de gebruiker een eenvormige toegang voor het zoeken naar e-tijdschriften, databanken en web-links. Hij kan binnen deze elektronische collectie op zoek gaan op alfabetische manier of hij kan zoeken op titelwoord, trefwoord of type of een combinatie van deze laatste drie gegevens. Voor de elektronische tijdschriften is er een link naar de K.U.Leuven catalogus en CCB/Antilope zodat de gebruiker een vergelijking kan maken met het papieren bestand.

Het project dat vanaf oktober 2001 vorm kreeg en vanaf januari 2002 volop van start ging is een zeer geslaagde samenwerking tussen de Universiteitsbibliotheek en Libis-bibliotheekinformatica. Er werd een centrale databank opgebouwd waarin alle elektronische bronnen kunnen ondergebracht worden. Voor het administratieve onderhoud van de databank is dit alvast een zeer grote vooruitgang; volledige collecties van uitgeverij kunnen nu automatisch opgeladen worden.

In samenwerking met de deelbibliotheken werd een volledig hiërarchische trefwoordenlijst samengesteld waarachter, voor de gebruiker onzichtbaar, een UDC-classificatie verborgen zit. Doordat de deelbibliotheken deze trefwoorden ook toekennen aan de e-bronnen, zijn ook zij zeer nauw betrokken bij het aanbieden van het pakket.

Op deze manier ontstaat er een eenduidige overzichtelijke structuur voor de elektronische bronnen, wordt dubbel werk vermeden, en blijven deelbibliotheken gevrijwaard van technische kwesties.

Momenteel biedt LibriSource toegang tot 7532 e-tijdschriften en een 300-tal websites en databanken.

De verdere ontwikkeling zal zich nu eerst concentreren op de administratieve kant van het pakket (zowel de volledige administratie als trefwoordadministratie). Bedoeling is de snelheid te verhogen en de efficiëntie te verbeteren.

Hilde Van Kiel

Nieuwe initiatieven van de Bibliografische dienst

Bibliografische antenne

Op donderdag 10 oktober 2002 werd begonnen met een eerste fase van een vernieuwde dienstverlening in de Algemene Leeszaal van de Centrale bibliotheek. Tot dan toe werden lezers met specifieke vragen naar informatie doorverwezen naar het bureau van de bibliografen, of werd een bibliograaf - via telefoon of gsm - opgeroepen om zich naar de Algemene Leeszaal te begeven. Niet elke lezer vond even vlot zijn weg naar het bureau, dat een beetje verscho-

len ligt, naast de Bibliografiezaal en achter diverse deuren. Om hieraan te verhelpen, en ook omdat werd vastgesteld dat steeds meer mensen (circa 115.000 bezoeken en circa 70.000 magazijn aanvragen per jaar in de Centrale bibliotheek alleen al) hun weg in het overaanbod van elektronische en papieren informatie niet meer vinden, werd besloten een bureau te plaatsen in het midden van de Algemene Leeszaal, ter hoogte van de encyclopedieën, de woordenboeken en de aanwinsten. Er werd natuurlijk ook een pc geïnstalleerd die op het netwerk werd aangesloten.

Historisch detail: dit mooi gebeeldhouwde eiken meubel werd na de Tweede Wereldoorlog speciaal voor de Algemene Leeszaal ontworpen, en werd tot einde de jaren 1960 gebruikt door een strenge zaalwachter (mét kepie, gemarkeerd 'SL', van Salle de Lecture), die als nobele taak had de studenten en de studentinnen te superviseren. Hij beschikte ook over een standcatalogus. Het podium waarop zich zijn troon bevond, werd niet opnieuw in gebruik genomen - dat is niet meer van deze tijd. Het zal dus nog enige tijd stof blijven verzamelen in de opslagplaats.

In deze verkennende opstartfase werd gekozen voor een aanwezigheid op dinsdag-, woensdag- en donderdagnamiddag, telkens van 14 u tot 16 u. De eerste resultaten zijn positief. De lezers krijgen niet alleen informatie over de papieren collecties van de Centrale bibliotheek, maar worden ook wegwijs gemaakt in de elektronische informatie. Ze worden vanzelfsprekend ook doorverwezen naar de diverse deelbibliotheken.

VraagPunt

Op 10 februari 2003 werd door de Bibliografische dienst VraagPunt gelanceerd, een nieuwe dienstverlening op het niveau van de Universiteitsbibliotheek. VraagPunt is de digitale inlichtingendienst van de Universiteitsbibliotheek van de K.U.Leuven. Bibliotheekgebruikers, in de eerste plaats K.U.Leuven studenten en personeel, kunnen hier op één centraal punt terecht met hun vragen aan de bibliotheek. Je hoeft je niet meer af te vragen tot wie je je het beste richt met je vraag. De binnenkomende vragen worden toegewezen aan de best geplaatste bibliotheekmedewerker in het bibliotheeknetwerk van de K.U.Leuven. Je krijgt de garantie dat je binnen de kortst mogelijke tijd een antwoord mag verwachten. Vragen van externe bibliotheekgebruikers (niet-K.U.Leuven) worden beantwoord voor zover ze verband houden met wetenschappelijke informatie (op academisch niveau) of betrekking hebben op de bibliotheekvoorzieningen van de K.U.Leuven.

Voor het ontvangen, opvolgen en beantwoorden van vragen wordt gebruik gemaakt van de QuestionPoint software, ontwikkeld door OCLC in samenwerking met de Library of Congress. Dit oorspronkelijk Engelstalige pakket is intussen ook al in het Nederlands beschikbaar.

VraagPunt is te vinden op: <http://www.bib.kuleuven.ac.be/vraagpunt/>
Bibliotheekmedewerkers vinden meer achtergrondinformatie en een handleiding op de interne pagina's van de UB:

<http://www.bib.kuleuven.ac.be/intern/projecten/vraagpunt.htm>

Actueel nieuws en recente statistieken over het gebruik van VraagPunt zijn te vinden op:

<http://www.bib.kuleuven.ac.be/vraagpunt/nieuwsvraagpunt.htm>

Onderwerpsontsluiting

Het derde luik van een verbeterde service voor de bibliotheekgebruikers bestaat uit de vernieuwing en de stroomlijning van de onderwerpsontsluiting in de informatiebronnen van de Universiteitsbibliotheek. Uit verschillende studies naar het zoekgedrag van bibliotheekgebruikers blijkt dat men in vele gevallen zoekt op onderwerp en men ook verwacht dat de bibliotheek investeert in meer en betere trefwoorden (zie onlangs nog het behoeftenonderzoek bij academici van Werner Beyens i.v.m. e-services).

In LibriSource, de nieuwe interface voor de elektronische bronnen van de Universiteitsbibliotheek, wordt ruime aandacht besteed aan een degelijke onderwerpsontsluiting: de eindgebruiker kan voortaan zowel in een alfabetische als in een gestructureerde lijst van trefwoorden zoeken naar de gewenste documenten. Op termijn zouden ook (Engelse) vertalingen van deze trefwoorden mee opgenomen worden.

Tegelijk wordt ook de onderwerpsontsluiting van de catalogus herbekeken: het is de bedoeling dat de verschillende indexeringsmethodes (UDC-classificatie, LCSH- en MeSH-trefwoorden, lokale trefwoorden) beter op elkaar worden afgestemd en vooral gebruiksvriendelijker worden. In samenwerking met LIBIS wordt er een prototype ontwikkeld van een interface, die nu wordt getest en die hopelijk in de loop van volgend jaar in de nieuwe IPAC geïntegreerd kan worden.

Op de interne pagina's vind je alle informatie over de werkgroep Onderwerpsontsluiting zoals de bevoegdheden, de leden en de verslagen (<http://www.bib.kuleuven.ac.be/intern/onderwerpsontsluiting.html>). Je kan er ook intekenen op de Indexing-mailing list, zodat je op de hoogte blijft van alle recente ontwikkelingen.

Joost Depuydt
Wouter Schallier
Jan van Impe

DOBIS/LIBIS → AMICUS: een terugblik

Reeds begin jaren '70 werd door de K.U.Leuven beslist om voor de verschillende bibliotheken van de K.U.Leuven één gezamenlijke on line catalogus uit te bouwen. In samenwerking met de Universiteit van Dortmund en IBM werd hiervoor het DOBIS/LIBIS-systeem ontwikkeld. Op 17 november 1977 werd met de invoer van de eerste beschrijving van het boek "Realismus und Relativität" het officiële startschot gegeven van wat zou uitgroeien tot de meest uitgebreide bibliotheekcatalogus van België, waaraan vandaag nog steeds meer dan 20 instellingen participeren. In de loop der tijd werd DOBIS/LIBIS verder uitgebouwd tot een volledig geïntegreerd bibliotheekbeheerssysteem.

Toen begin de jaren '90 IBM besliste om geen eigen bibliotheeksoftware meer te ondersteunen werd door een aantal DOBIS/LIBIS installaties, waaronder de K.U.Leuven en IBM, beslist deze activiteit onder te brengen in een op te richten firma, EliAS. Doelstelling van dit bedrijf was het onderhoud van de bestaande

installaties te garanderen en de ontwikkeling van een opvolger op te starten. De gebruikte technologie in DOBIS/LIBIS was meer dan 20 jaar oud, de ondersteuning ervan erg complex en het was erg moeilijk om nog personen te vinden met de juiste ICT-kennis daarvoor. Ook de gebruikers keken uit naar een nieuw systeem: nieuwe werkprocessen moesten beter geïntegreerd worden en de werkomgeving moest voldoen aan de modernste verwachtingen (Windows - en later web - i.p.v. terminals).

Uiteindelijk koos EliAS, en daardoor impliciet ook de K.U.Leuven, als opvolger van DOBIS/LIBIS voor AMICUS, een systeem dat oorspronkelijk werd ontwikkeld door de Nationale Bibliotheek van Canada en waarvan EliAS de rechten had verworven. Na heel wat moeilijkheden en vele wijzigingen aan de planning, werd uiteindelijk de startdatum voor K.U.Leuven en LIBIS-Net vastgelegd op 20 maart 2003. Er zou worden gestart met catalografie, circulatie en een nieuwe web-OPAC. Omwille van laattijdige levering van versie 3.4.3 werd beslist dat de modules acquisitie, periodiekenbeheer en IBL zouden volgen in het najaar.

De faling van EliAS (november 2002) kwam dan ook op een erg ongelukkig ogenblik. De laatste voorbereidingen voor de finale migratie waren in volle gang en de verschillende groepen waren volop bezig met de redactie van de handleidingen en de organisatie van de opleidingen. Door de faling kon er geen beroep meer gedaan worden op EliAS om in de aanloop naar 20 maart de gerapporteerde fouten op te lossen. Bovendien kon ook niet meer gerekend worden op de beloofde aanpassingen die nog noodzakelijk waren om met AMICUS een evenwaardige dienstverlening te kunnen bieden als met DOBIS/LIBIS het geval is.

LIBIS Bibliotheekinformatica zou dus verplicht zijn om deze ontwikkelingen op zich te nemen Uit een voorzichtige raming bleek dat dit een langdurige en grote investering zou vergen en dat de gebruikers nog een lange tijd geconfronteerd zouden worden met twee systemen. De Raad van Beheer van de K.U.Leuven besliste dan ook om de implementatie van AMICUS stop te zetten, de huidige IPAC op te waarderen (IPACng) en LIBIS de opdracht te geven om uit te kijken naar een nieuw bibliotheekbeheerssysteem.

Meer hierover in een volgend nummer.

Jo Rademakers

Signalementen

Campusbibliotheek Arenberg zes maanden later

Op 1 oktober 2002 opende de nieuwe Campusbibliotheek Arenberg officieel haar deuren. De bibliotheken van de vier faculteiten (Exacte wetenschappen, Toegepaste wetenschappen, Landbouwkundige en toegepaste biologische wetenschappen, Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie) werden gegroepeerd in één grote high-tech bibliotheek. Naast de boeken die in dit gebouw werden samengebracht, werd ook het bibliotheekpersoneel met zijn diverse know-how er in ondergebracht. Met deze nieuwe start verheugden wij ons ook op de komst van Sonia en Véronique van de FLOK-bib. De bouw van de bibliotheek werd overgelaten aan de architect Moneo, de voorbereiding en de verhuis namen wij voor onze rekening, en dat viel ons zwaarder dan verwacht. Met een beperkte personeelsbezetting slaagden we er toch in om alles tot een goed einde te brengen.

Vanaf de eerste openingsdag was het meteen een stormloop. Naast de talrijke bezoekers, mochten wij ook diverse prominenten ontvangen, die zowel interesse toonden voor het historisch kader als de bibliotheekwerking. Een krachtige Sun-server met een honderdtal ultra-thin clients biedt de gebruiker een op maat gemaakte werkomgeving. Een van de paradepaardjes is natuurlijk onze self-checkbalie, ook gekend onder de naam *Chico*. Dit gebruiksvriendelijk systeem viel meteen in de smaak bij de gebruikers. Een volgende innovatieve stap zal de *Locator* zijn, die het de bibliotheekgebruiker toelaat om onmiddellijk de weg te vinden naar het gevraagde boek. Daarnaast hebben wij ook een doorbraak geforceerd op het gebied van de digitalisering van kaarten.

Na een half jaar CBA mogen wij stellen dat onze bibliotheek haar kinderziekten stilaan ontgroeid is en de voordelen van dit concept meer en meer duidelijk worden. Kortom: er wacht deze bibliotheek, haar personeel en haar gebruikers een mooie toekomst.

Christophe Nassen

De Centrale bibliotheek in de steigers (4)

Zoals je al kon lezen in het BIB-journaal van januari 2002 werd er met de tweede fase gestart op 17 september 2001. Ondertussen zijn we maart 2003 en zijn er 161 van de 300 werkdagen van de tweede fase verlopen.

Wat is er in deze tijd allemaal gerealiseerd? De obelisk op de vier puntgevels staan weer op hun plaats en, wat je zeker niet is ontgaan, in de vazen aan de voorgevel en aan de kant Blijde Inkomststraat staan nieuwe bloementuilen. Oorspronkelijk waren er verschillende boeketten, met voor elk geallieerd land een andere bloem. De originele bloementuilen zijn in de jaren zeventig per ongeluk opgeladen en als oud ijzer van de hand gedaan. Met behulp van foto's en één bewaard exemplaar van een Franse lelie werden de nieuwe bloementuilen samengesteld door Dirk Van der Loeff, kunstsmid te Melle. In tegenstelling met wat er in enkele krantenberichten verscheen, is deze bloem geen combinatie van de geallieerde symbolen, zoals het Canadese esdoornblad of de Japanse chrysanthe, maar stelt ze enkel de Franse lelie voor.

Het oorspronkelijke Latijnse opschrift: "door de Duitsers vernield, met Amerikaanse hulp heropgebouwd", werd in 1928 om politieke redenen niet op de voorgevel van de bibliotheek geplaatst. Er kwam een balustrade zonder letters. Het eerste stuk van het opschrift verhuisde naar Dinant waar het in een oorlogsmonument werd verwerkt. Een gedeelte van het opschrift bleef in Leuven en kwam terecht in de tuin van het Stedelijk Museum in de Savoyestraat. In de jaren tachtig werden de letters terug naar de bibliotheek gebracht. Ze worden natuurlijk ook nu niet meer op de voorgevel geplaatst. Het is de bedoeling om belangrijke restanten van de restauratiewerken in een van de twee binnentuinen onder te brengen. De letters zullen daar zeker een ereplaats krijgen.

De regenafvoer aan de voorzijde van het dak werd omgeleid naar de twee zijdaken (kant Arendstraat en kant Blijde Inkomststraat). De daken vangen enorme hoeveelheden regen op (aan de hand van de oppervlakte en de hellingsgraad van de daken kunnen de architecten nauwkeurig het volume berekenen). De bestaande afvoerpijpen aan de zijgevels kunnen zoveel water niet opvangen en dit kan nare gevolgen hebben voor de zolder en de kelders van de bibliotheek. Daarom is men in maart begonnen met het aanleggen van nieuwe afvoerpijpen, met een grotere doorsnede om het water te laten afvloeien naar de stadsrioleering. Er is tevens een ondergrondse noodoverloop voorzien.

Ook de reinigingswerken aan de achtergevel (Ravenstraat) lopen ten einde. Het terugplaatsen van de balusters en het verven van de ramen is dan het laatste wat moet gebeuren. Dit is slechts een kwestie van een paar weken. De steigers

zullen dan snel worden weggenomen en eventuele kleine werkzaamheden zullen met een hoogwerker worden uitgevoerd.

Het volgende bericht over de restauratiewerken zal dan waarschijnlijk gaan over de afbraak en de schoonmaak van de werf. Vanaf dan kunnen wij het bibliotheekgebouw weer in zijn volle glorie aanschouwen en kunnen we er alleen maar trots op zijn.

Staf Kamers

BIB-journaal is ook gearchiveerd terug te vinden op de UB-website:

<http://www.bib.kuleuven.ac.be/bibjournaal/>

BIB-journaal on line vind je op: <http://www.bib.kuleuven.ac.be/intern/>
Voor alle mededelingen en suggesties kan je terecht op volgend e-mailadres:
bibjournaal@bib.kuleuven.ac.be

Redactieleden: Dirk Aerts, Peter De Marrez, Joost Depuydt, Bart Lemmens,
Erna Mannaerts en Jan van Impe.

Verantwoordelijke uitgever: Raf Dekeyser, Halewijnlaan 1, 3060 Bertem